

Sygn. akt II PUO 7/23

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania P. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w [...] z udziałem I. Sp. z o.o. w W.
o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 22 marca 2023 r.,
wniosku Sądu Apelacyjnego w [...] przekazanego Sądowi Najwyższemu postanowieniem z dnia 28 listopada 2022 r. o przekazania sprawy sygn. akt III AUa 2902/22 innemu sądowi równorzędnemu,

odmawia przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 listopada 2022 r. Sąd Apelacyjny w [...] zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie niniejszej sprawy sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu postanowienia SSA E. G. wskazała, że została przeniesiona do orzekania w [...] Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Apelacyjnego w [...] i nie posiada kwalifikacji koniecznych do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń, zwłaszcza na poziomie sądu apelacyjnego, gdyż przez całe życie zawodowe orzekała w sprawach karnych. W konsekwencji, Sąd Apelacyjny w tym składzie pozbawiony jest przymiotów niezbędnych do rozpoznania sprawy w sposób niezawisły, bezstronny i rzetelny, bowiem z przyczyn niezawinionych nie dysponuje wiedzą i doświadczeniem, które

są fundamentalną gwarancją podejmowania w pełni niezawisłych i samodzielnych decyzji orzeczniczych składających się na istotę sprawowania wymiaru sprawiedliwości w ramach instancji odwoławczej. Tak ukształtowany Sąd pozbawiony jest atrybutów niezbędnych do sprawowania wymiaru sprawiedliwości w sposób niezależny i bezstronny. Sąd Apelacyjny doszedł więc do przekonania, że dobro wymiaru sprawiedliwości sprzeciwia się rozpoznawaniu niniejszej sprawy przez Sąd w składzie wyznaczonego sędziego referenta.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek w niniejszej sprawie nie zasługuje na uwzględnienie.

W doktrynie wskazuje się, że odwołanie się w art. 44¹ k.p.c. do przesłanki, jaką jest dobro wymiaru sprawiedliwości, w tym w szczególności przykładowo wskazany wzgląd na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego, wskazuje na dążenie ustawodawcy do budowy zaufania do państwa, jego organów i stanowionego prawa. Nie ulega wątpliwości, że ocena w przedmiocie spełnienia tych przesłanek może być dokonana tylko w odniesieniu do konkretnej sprawy i dotychczas ujawnionych okoliczności (tak: T. Żyznowski, w: Wiśniewski, Komentarz k.p.c., t. I, 2021, art. 44¹, K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 11, Warszawa 2022). Do przekazania sprawy do innego sądu może dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych, odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że jej rozpoznanie przez sąd właściwy miejscowo i rzeczowo, według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 8 września 2022 r., III CO 540/22, Legalis nr 2741020). Nadto, do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 44¹ k.p.c., może dojść w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Należy przy tym pamiętać, że przepis art. 44¹ k.p.c. ma na względzie przeszkodę dotyczące danego sądu jako organu wymiaru sprawiedliwości, a nie przeszkodę odnoszącą się do poszczególnego sędziego, gdyż

w tym przypadku do rozwiązania zaistniałych wątpliwości służy ewentualnie instytucja wyłączenia sędziego od orzekania w danej sprawie. Same przesłanki subiektywne nie są wystarczające do zastosowania art. 44¹ § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 23 sierpnia 2022 r., III CO 815/22, Legalis nr 2739487; postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z dnia 3 sierpnia 2022 r., I NO 86/22, Legalis nr 2737507).

Sąd Najwyższy, rozpoznający niniejszy wniosek, podziela stanowisko wyrażone w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2023 r., II PUO 41/22 (dotychczas niepublikowane), jak również w uzasadnieniu postanowienia z dnia 8 lutego 2023 r., II PUO 44/22 (dotychczas niepublikowane), iż rozważania na temat tego, czy Sąd *meriti*, jako właściwy, w sposób niezależny i bezstronny rozpoznałby sprawę, stanowiłoby zaprzeczenie konstytucyjnych zasad niezależności sądów i niezawisłości sędziów, a w konsekwencji z pewnością nie byłoby działaniem zgodnym z dobrem wymiaru sprawiedliwości i odbiorem społecznym wymiaru sprawiedliwości.

Należy więc stwierdzić, że z uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] nie wynika, aby istniały obiektywne podstawy uniemożliwiające rozpoznanie sprawy przez ten Sąd, wskazujące na potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi. Nie stanowi ich w szczególności brak wiedzy i doświadczenia sędziego referenta w rozpoznawaniu spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, a także ryzyko znacznej przewlekłości postępowania oraz ryzyko poniesienia skutków błędów orzeczniczych. W konsekwencji, według Sądu Najwyższego, okoliczności wskazane przez Sąd Apelacyjny w [...] nie uzasadniają przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 44¹ § 1 k.p.c.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[f.n]